

STORE FORMATER – KLOGE HÆNDER

3. oktober 2017 – 1. april 2018

Udstillingen Store formater – kloge hænder åbnede med stor festivitas den 1. oktober. Mange af gæsterne er kunstnere, som har frekventeret Tommerup Keramiske Værksted og her har skabt værker af væsentlige dimensioner. Med udstillingen fejrer CLAY værkstedets 30 års arbejde med monumental, keramisk kunst under ledelse af ildsjælene Gunhild Rudjord og Esben Lyngsaa Madsen. De har gennem alle årene stået i spidsen for et hold af dygtige håndværkere, som med en særlig sans for og viden om leret har kunnet omsætte visioner til konkrete kunstværker. I alt har over 150 kunstnere her realiseret hen ved 1000 værker, hvoraf mange udsmykker offentlige rum i ind- og udland.

Udstillingen er bygget op i to afsnit. Det første viser et kronologisk snit fra begyndelsen med Bjørn Nørgaards og Lene Adler Petersens udsmykning til Horsens Rådhus (1986) frem til det sidste nye med kunstneren FOS' (Thomas Poulsen) *The Cup that Contains Everything* (2017) til Glamsbjerg. Da mange af værkerne i sagens natur har en størrelse, så de ikke lader sig flytte rundt på, er udvalget repræsenteret på fotostater, mens 'mindre' værker, som de otte og over to meter høje skulpturer skabt til NAVIAIR, indtager gulvet. Med BMS-kran blev disse hejst ind til museet – noget af en lufttur, selv for værker skabt til Statens Flyvesikringstjeneste. NAVIAIR skulpturerne, skabt af forskellige kunstnere, får selskab af skulpturer af Bjørn Nørgaard, Erik Hagens og Bjørn Poulsen, fade af Knud Odde, krukke af Peter Brandes og Kjell Nupen samt Kristine Tillge Lunds væltepeter af en vase og Maria Bruun og Anne Dorthe Vesters *Keramiske Strukturer*. Et kuriosum, om end et for CLAY ganske væsentligt et af slagsen, er den noget besynderlige 'totemsøjle' skabt af de kunstnere, der under et symposium på værkstedet i Tommerup i 1990, dannede gruppen Clay Today. Med gruppen skabtes også grundlaget for det museum, vi har i dag.

Udstillingens andet afsnit udgøres af 15 helt nye værker, skabt som et kunstprojekt netop til denne udstilling. Som markering af Tommerup Keramiske Værksted som et yderst vitalt kraftcenter for keramisk kunst blev en række førende keramikere og kunstnere i efteråret 2016 indbudt til at prøve kræfter med værkstedets tekniske ekspertise. 15 kunstnere og keramikere takkede ja til udfordringen, og hen over vinteren, foråret og sommeren har dette skabt hektisk aktivitet på værkstedet. Der er blevet formet, drejet, støbt, begittet og brændt i de store ovne. Resultatet er en stribe helt nye, spektakulære værker i stort format, som i udtryk og teknik er meget forskellige – og dermed på bedste vis demonstrerer den diversitet og alsidighed, som værkstedet behersker. Efter udstillingen vil de 15 nye værker indlemmes i museets samling og således manifestere de tætte bånd mellem museet og Tommerup Keramiske Værksted. Værkstedets tætte tilknytning både til det danske og det norske kunst- og keramikmiljø afspejles i de deltagende kunstnere: Per Ahlmann (DK), Ingrid Askeland (NO), Peter Brandes (DK), Morten Løbner Espersen (DK), Magne Furuholmen ▶

Peter Brandes (f. 1944)
Pottemageren. 2017
 Stentøjsfajance 158×47×70 cm
 Foto: Ole Akhøj

- (NO), Hesselholdt & Mejlvang (DK), Kirsten Justesen (DK), Marianne Nielsen (DK), Bjørn Nørgaard (DK), Pernille Pontoppidan (DK), Gunhild Rudjord (NO/DK), René Schmidt (DK), Andreas Schulenburg (D/DK), Bente Skjøttgaard (DK) og Søren Thygesen (DK).

Udstillingen er blevet til i tæt samarbejde med Esben Lyngsaa Madsen og Per Ahlmann. De har stået for prioritering af den historiske kavalkade og realiseringen af de 15 nye værker samt dokumentationen af disse værkers tilblivelse. Dette kan opleves på en stribe af smukke film, enten på udstillingen eller derhjemme via museets hjemmeside. Til udstillingen er der desuden udgivet et katalog med smuk præsentation af de 15 nye værker og introduktion til værkstedets spændende historie.

Christina Rauh Oxbøll
museumsinspektørCLAY

I baggrunden:

Lene Adler Petersen (f. 1944)

Menneskekrukke II. 2008

Stentøj 230×60 cm

NAVIAIR

I forgrunden:

Kristine Tillge Lund (f. 1973)

Vase. 2011

Lertøj og bly 170×80cm

Foto: CLAY

Figurinsens Fortællinger

Åbningstale af designer og forfatter Jim Lyngvild

Jim Lyngvild og de to figuriner, han arvede fra sin far. Foto: CLAY

Endnu en dejlig dag på CLAY hvor mange gæster var mødt op til fernisering af udstillingen Figurinsens Fortællinger – fra det fornemme til det folkelige.

Pia Wirnfeldt indledte ferniseringen, bød velkommen og takkede Lasse Kaae for det store arbejde med at kuratere udstillingen med de mange fine figuriner. Pia Wirnfeldt pointerede, at udstillingen både formidler figurinegenrens udviklingshistorie og de individuelle fortællinger, der kan knytte sig til at eje en figurine, og hun tilføjede sin historie om en lille figurine, hun havde fra sin afdøde mor og nu har overdraget til sin yngste datter som et minde om mormor.

Herefter overtog kurator Lasse Kaae talerstolen. Han præsenterede sin nye udstilling og uddybede historierne bag udvalgte figuriner fra udstillingen.

Den personlige åbningstale blev holdt af designer og forfatter Jim Lyngvild, der har bidraget til udstillingen med to smukke figuriner, han havde arvet efter sin far.

Jim Lyngvild talte om mødet med kreativiteten og kunsten, om at se, dele og give videre og om alles forpligtelser til at gøre den ypperste indsats for skønhed, kreativitet og kunstnerisk udfoldelse.

På opfordring fra flere gæster bringer CLAY Nyt Jim Lyngvilds personlige velkomsttale til den smukke figurineudstilling og de mange gæster, der var mødt op til ferniseringen. Med tilladelse fra Jim Lyngvild gengives talen her i sin fulde ordlyd:

”Jeg er meget meget stolt over at få lov til at åbne denne udstilling. Nok mere end I aner. Jeg er vokset op i en familie uden midler, men med store hjerter, især hjertet til at kunne gøre, hvad man ville, blive hvad man ville, selv om man ikke lige på papiret var selvskrevet til det. Og livet er som et eventyr, måske især for mig, fordi jeg altid har set det som et eventyr. Når hverdagen blev for svær, flygtede jeg ind i min eventyrverden, som selv den dag – som et garderobeskab – bare står og venter på at blive trådt ind i.

Men nøglerne til sådanne skabe, der leder til hemmelige og magiske verdener, hænger ikke på træerne. Man skal, som Askepot, finde en god fegudmor, der har magien i hjertet, og som kan give dig de første guidede ture i eventyrlandet – ellers farer man vild, og nogle kommer slet ikke tilbage. I mit tilfælde er jeg så lykkelig, at jeg ved, hvad min gode fegudmor hed, eller rettere hedder.

Hun hedder Birthe Rundblad og er en gudsbenådet keramikker. I har sikkert aldrig hørt om hende, for hun er ”blot” en velhavende dame, gift med en ingeniør, der i en sen alder fandt ud af, at alt det, hun kunne med sine hænder, skulle gives videre. ►

Figurins fortællinger ...

- Hun fik derfor lov til at komme på det lokale fritidshjem et par gange om ugen, hvor hun malede, syede, lerede osv. Når jeg nu tænker over det, var hun måske udsendt for at give en nøgle videre, og midt i vrirten af skrigende vestegnsunger fra Albertslund stod en lille undseelig skikkelse, som tørstede efter lærdom ... og hun vandede løs.

Birthe lærte mig om ler, om formgivning, om syning, om hvordan man kan omforme kaffeposer til kongekroner og diademer.

Og sådan er det nemlig, kreativitet kan nok være en medfødt gave, men man skal tidligt have haft ting og sager i hænderne for at kende deres væsen – og det er væsenet, der bor i materialet og *din* evne til at bøjede dets vilje, der giver de resultater, der giver folk sug i maven.

En anden faktor for *mit* virke, og som har formet, hvordan dette menneske tænker, er mor Kirsten. Hun har, siden jeg var barn, arbejdet i min mesters antikvitetshandel. De bedste sommerferier var dem, hvor jeg var med i butikken dagen lang, for min glæde ved smukke ting blev fodret som en sulten ulv.

Igen, der skal lærdom til, forståelse for form og æstetik. Er Rubens fede kvinder med mælkefyldte bryster omgivet af buttede engle sjove, erotiske, fjollede, klamme – eller bare helt fantastiske?

Glæden ved disse ting skal ind i små figurer, inden de bliver til figurer eller endog statuer. Ellers kommer den først tilbage, når genstandene er en tand for klinkede og sammenlignede, og så kan det være svært at få det ud og frem.

Så min vigtigste læring i livet er, at man skal huske at se, og ser man noget godt, skal man løfte det, puste støv under vingerne og lade dem eller det flyve vidt. Man skal dele, være gavmild og hele tiden stræbe efter at nå nye højder for sig selv og sine omgivelser. Der er ikke noget værre end nærliggende mennesker, og nærighed behøver ikke *kun* være en pengesag. Folk, der gemmer inden i, hvad de mener, eller som er fedtede med deres energi og talenter, er det værste, jeg ved.

Problemet er bare, at dem, der råber højt og får mest opmærksomhed, ikke nødvendigvis er de dygtigste på deres felt – sagde hunden. Jeg bliver så lykkelig, når jeg står i en propfyldt sal med skrigende mennesker, der hungre efter at vise deres talenter frem, og så larmen sænker sig. Som ved et trylleslag. Det kan være, fordi man pludselig får øje på den lille pige med svovlstikkerne, der helt undseligt sidder i hjørnet med en tegning eller sine skabelser, og disse taler til hjertet.

De øjeblikke, som desværre bliver færre og færre, er guddommelige. Det kan være en rørende oplevelse at møde et menneske, hvor man bare tænker: *Tak ... tak ...* du har, med det du har vist mig, at din hjerne og hænder kan skabe, gjort mig til et rigere menneske. Det vigtigste i disse øjeblikke er så, at man husker at sige det og ikke bare gemmer det inden i.

Sådan en oplevelse havde jeg i forgårs. Hele ugen har jeg været på smykkestøbningskursus hos den fynske nationalkunstner

Figuriner fra <i>Figurins Fortællinger</i> :	J.P. Dahl-Jensen
Lauritz Jensen	Stor <i>abe</i> . 1902
<i>Grib på Kvægkranie</i> . 1909	35×22×40 cm
Porcelæn 46×77×35 cm	Bing og Grøndahl
Bing og Grøndahl	Royal Copenhagen Samlingen
Royal Copenhagen Samlingen	Foto: CLAY

Jens Galschiøt. Jeg vil ikke være dommer over hans kunstneriske frembringelser, men midt mellem ragelse, gamle voksokogekar og halvfærdige værker stod en mand. Så lysende og levende at man kun kunne tænke: "Det der kan noget." Hans sult i øjnene for *selv* at finde skønhed var slående. Hans navn er Niaz. Jeg havde ikke hørt om ham før, og flere kursister kunne berette, at *her* var en dygtig mand, der kunne "noget."

Noget er jo bedre end ingenting, og da Niaz senere på dagen spurgte, om jeg ville se hans vikingefigurer, han og hans kone netop havde lavet, tænkte jeg: "Åh gud, ikke igen." Jeg *orke* ikke at skulle sige næææh og iih, men jeg havde tid, og hvad kan man tabe. Niaz inviterede mig ind i sit hjem, der ligger 10 skridt fra værkstedet, og det, der mødte mine øjne, var magi. Over alt hang der dukker, store lorfade, figurer og figurer, bøger i læder, billeder i papir, masker og andet fabelagtigt. Det var som at træde ind i Aladdins hule, og her behøvedes ingen store voksokogekar eller enorme maskiner, men bare et køkkenbord, en dygtig hjerne og fire gavmilde hænder. Det, jeg så hos Niaz og hans kone, er det mest rørende, jeg har set i meget, meget lang tid – det var ægte energi omsat til skønhed.

Måske var det netop det Birthe så i mig, men jeg var helt ny og formbar. Jeg kan ikke forme Niaz, men jeg kan måbe og håbe, at alle I andre en dag får lov til at se ham og hans kones magiske verden af heste, vikinger, fade og andet fantastisk, nu har jeg givet videre til dig Niaz. Jeg ser dig, ser din kunst, og jeg vil gøre meget for, at *andre* også ser den.

Og så er vi tilbage ved starten. At se og give videre. Jeg giver dig nøglen til mit eventyrland Niaz, fordi du gav mig nøglen til dit. Jeg håber, vi får mange spændende ture, og at mange kreative genstande kommer frem mellem os. For husk, en figurine, et billede eller andet kunst er først kunst den dag, kunstneren har viklet det ud af sin hjerne, så alle andre kan se det. Vel mødt."

Jim Lyngvild, 29.9.2017

Projekt på CLAY

Kultur som sundhedsbooster

På initiativ fra CLAY og i samarbejde med Middelfart Kommunes Sundhedsafdeling og TrygFonden tilbydes sårbare borgere nu at deltage i et projekt, der giver mulighed for at tanke energi, glæde og overskud gennem kulturelle oplevelser og derigennem opleve, at fællesskab med andre højner menneskers livskvalitet.

Projektets hensigt er, at deltagerne fremmer deres mentale sundhed og får mere mod og overskud til på eget initiativ at tage del i nærområdets kulturelle oplevelser. Målet er, at deltagerne oplever et frirum, hvor de bare nyder, tanker op og i mindre grad fokuserer på egen situation.

Forløbet omfatter flere spor og afvikles i løbet af året med to dage om ugen i 10 uger. Et spor indeholder kulturelle oplevelser som fx museumsbesøg og besøg hos kunstnere. Et andet inddrager Middelfart Billedskole, hvor deltagerne udfolder sig kreativt og prøver kræfter med både billedkunst og keramik. Endelig indgår kommunens Sundhedsafdeling med en sund-

hedsfaglig dimension. Det samlede tilbud udgør et kultursundhedskoncept, der tilbydes mennesker med fx stress, angst eller depression.

Projektet er økonomisk støttet af TrygFonden. På CLAY er kulturformidler Henny Husum og kunstfaglig medarbejder Lasse Kaae tilknyttet projektet, der involverer 30 deltagere, fordelt på 3 hold.

I oktober måned blev projektets første dag afviklet på CLAY med stor succes. Projektdeltagerne kommer igen først i november, hvor der er arrangeret omvisning med Per Ahlmann, der er keramikker og lige nu er repræsenteret med værket Altings tøven i udstillingen Store formater – kloge hænder.

Redaktionen vil følge projektets gang og vender tilbage med nyheder om projektdeltagernes udbytte af dette spændende og nytænkte projekt på CLAY.

sl

Andre udstillinger

Marianne Nielsen
En vase med en blomst. 2017
Foto: Ole Akhøj

København K

Ann Linnemann Galleri, Contemporary Ceramics Copenhagen, Kronprinsessegade 51, 1306 København K

Samstilling af kultur og natur

Galleriet viser 2.-25. november Blomster Vaser af keramikker Marianne Nielsen.

Marianne Nielsen (f. 1971) er uddannet på Designskolen i Kolding og har værksted i København. Hun arbejder i smukt modelleret keramik med universelle fænomener og sammenstiller kultur og natur, fx en vase med en blomst, hvor blomsten kan opfattes som en imitation, mens vasen normalt ikke vil blive opfattet sådan.

Se mere på www.mariannenielsen.com og www.annlinnemann.blogspot.com

CLAY | NYT

Udgives af foreningen CLAY Venner
Redaktion: Susan Lejsgaard, redaktør, susanlejsgaard@gmail.com, Bodil Toft. Layout: Claus Fenger

November 2017. Næste nr. udkommer primo december.